

B O G A N M E L D E L S E R

Guide to Legislation on Restrictive Business Practices: Europe and North America. Texts, Explanatory Notes, Decisions, Bibliography. (Vol. III, 263 sider — EPA/OEEC. Paris 1966 — 35 sh).

En omtale af bind I & II af denne den første håndbog i offentlig monopolkontrol i de vestlige lande findes i tidsskriftets hæfte 1-2, 1960, side 97-98. Nu foreligger bind III, der omfatter Østrig, Canada, Portugal, Den europæiske Kul- & Stålnunion (E.C.S.C.) og Det europæiske Fællesmarked (E.E.C.), og et fjerde bind, omfattende Belgien, Luxembourg og Svejts meddeles at være under udarbejdelse. Derimod siges der intet om, at der forberedes et afsnit om EFTA-konventionens konkurrenceregler, som jo ellers nok kunne have interesse.

Bind III er opbygget efter det samme mønster som de to første bind. Der er altså også her mulighed for at sikre sig en stadig a-jourføring af værkets oplysninger, idet der løbende vil blive udsendt løbende med tillæg og ændringer til indsættelse i håndbogens fikse ringbind i stedet for de sider, der efterhånden vil blive forældet. Abonnementsprisen for disse supplementsider beregnes bagud pr. år efter det leverede sideantal i forhold til en standardtaxt på 7s.6d. pr. 100 sider.

I det nye bind er det vel nok afsnittet om Fællesmarkedet, som særligt vil interessere en større offentlighed. Det er jo almindelig kendt, at der både i EFTA-konventionen og i EEC-traktaten findes visse regler om monopoler og konkurrencebegrænsende aftaler m.m., men reglernes praktiske rækkevidde er endnu ganske uafklaret. Man griber derfor med begærlighed enhver ny kilde til information om denne side af markedsplanerne, ikke mindst når det som her drejer sig om en fremstilling,

der hidrører fra direktøren for det EEC-kontor, som beskæftiger sig med monopolspørgsmålene.

Desværre kan jeg ikke sige, at jeg efter gennemlæsning af dette afsnit på 32 sider er blevet stort klogere på EEC-reglernes rækkevidde i praxis. Afsnittet indeholder en forbilledlig klar gennemgang af, hvad der er baggrunden for og meningen med traktatens monopolregler, og disse er desuden aftrykt samlet i deres helhed. Men forfatteren bevæger sig overalt på kattepoter og udtaler sig kun i almindeligheder.

Der er f.ex. ikke et ord om den meningsbrydning, der har fundet sted m.h.t. reglernes praktiske anvendelse i traktatens hidtidige gyldighedsperiode, som dog ellers nu dækker en periode på 3 år, og som bl.a. har sat sig spor i, at man i EEC's hovedkvarter i Bruxelles har oprettet »Generaldirektoratet for Konkurrence«, der er opdelt i fire direktorater, som igen er opdelt i underafdelinger og kontorer.

Og man får heller ikke at vide, om Ministerrådet har udsendt generelle retningslinjer og tydeliggørende direktiver, således som det iflg. traktatens § 87 havde pligt til det inden udløbet af treårsperioden. Fremstillingen tyder dog forskellige steder på, at dette ikke er tilfældet, og forklaringen er jo nok den, at de 6 medlemslande ikke har kunnet enes på dette punkt. Indtil udgangen af 1960 krævedes sådanne generelle reguleringer nemlig enstemmighed, men derefter kan de vedtages ved stemmeflertal. Om det så gør sagen lettere i praxis, er et andet spørgsmål.

Heller ikke konkrete afgørelser i enkelttilfælde omtales, skønt man dog ellers ved, at sådanne sager har foreligget. Det underafsnit, som iflg. værkets standarddisposition bærer overskriften: »A selection of Administrative and Court Decisions« fremtræder med helt blank side, og til overskrif-

B O G A N M E L D E L S E R

Guide to Legislation on Restrictive Business Practices: Europe and North America. Texts, Explanatory Notes, Decisions, Bibliography. (Vol. III, 263 sider — EPA/OEEC. Paris 1966 — 35 sh).

En omtale af bind I & II af denne den første håndbog i offentlig monopolkontrol i de vestlige lande findes i tidsskriftets hæfte 1-2, 1960, side 97-98. Nu foreligger bind III, der omfatter Østrig, Canada, Portugal, Den europæiske Kul- & Stålnunion (E.C.S.C.) og Det europæiske Fællesmarked (E.E.C.), og et fjerde bind, omfattende Belgien, Luxembourg og Svejts meddeles at være under udarbejdelse. Derimod siges der intet om, at der forberedes et afsnit om EFTA-konventionens konkurrenceregler, som jo ellers nok kunne have interesse.

Bind III er opbygget efter det samme mønster som de to første bind. Der er altså også her mulighed for at sikre sig en stadig a-jourføring af værkets oplysninger, idet der løbende vil blive udsendt løbende med tillæg og ændringer til indsættelse i håndbogens fikse ringbind i stedet for de sider, der efterhånden vil blive forældet. Abonnementsprisen for disse supplementsider beregnes bagud pr. år efter det leverede sideantal i forhold til en standardtaxt på 7s.6d. pr. 100 sider.

I det nye bind er det vel nok afsnittet om Fællesmarkedet, som særligt vil interessere en større offentlighed. Det er jo almindelig kendt, at der både i EFTA-konventionen og i EEC-traktaten findes visse regler om monopoler og konkurrencebegrænsende aftaler m.m., men reglernes praktiske rækkevidde er endnu ganske uafklaret. Man griber derfor med begærlighed enhver ny kilde til information om denne side af markedsplanerne, ikke mindst når det som her drejer sig om en fremstilling,

der hidrører fra direktøren for det EEC-kontor, som beskæftiger sig med monopolspørgsmålene.

Desværre kan jeg ikke sige, at jeg efter gennemlæsning af dette afsnit på 32 sider er blevet stort klogere på EEC-reglernes rækkevidde i praxis. Afsnittet indeholder en forbilledlig klar gennemgang af, hvad der er baggrunden for og meningen med traktatens monopolregler, og disse er desuden aftrykt samlet i deres helhed. Men forfatteren bevæger sig overalt på kattepoter og udtaler sig kun i almindeligheder.

Der er f.ex. ikke et ord om den meningsbrydning, der har fundet sted m.h.t. reglernes praktiske anvendelse i traktatens hidtidige gyldighedsperiode, som dog ellers nu dækker en periode på 3 år, og som bl.a. har sat sig spor i, at man i EEC's hovedkvarter i Bruxelles har oprettet »Generaldirektoratet for Konkurrence«, der er opdelt i fire direktorater, som igen er opdelt i underafdelinger og kontorer.

Og man får heller ikke at vide, om Ministerrådet har udsendt generelle retningslinjer og tydeliggørende direktiver, således som det iflg. traktatens § 87 havde pligt til det inden udløbet af treårsperioden. Fremstillingen tyder dog forskellige steder på, at dette ikke er tilfældet, og forklaringen er jo nok den, at de 6 medlemslande ikke har kunnet enes på dette punkt. Indtil udgangen af 1960 krævedes sådanne generelle reguleringer nemlig enstemmighed, men derefter kan de vedtages ved stemmeflertal. Om det så gør sagen lettere i praxis, er et andet spørgsmål.

Heller ikke konkrete afgørelser i enkelttilfælde omtales, skønt man dog ellers ved, at sådanne sager har foreligget. Det underafsnit, som iflg. værkets standarddisposition bærer overskriften: »A selection of Administrative and Court Decisions« fremtræder med helt blank side, og til overskrif-

ten er der føjet en fodnote om, at der kun foreligger så få afgørelser, at det endnu er for tidlig at drage nogen konklusion af dem. Som læser ville man imidlertid have været tilfreds med mindre. Blotte antydninger af, hvilket spørgsmål der har foreligget, og hvordan de er afgjort, ville have været af interesse.

EEC-traktatens monopolbestemmelser er efter deres ordlyd langt mere vidtgående end de tilsvarende bestemmelser i EFTA-konventionen. F.ex. indeholder traktatens artikel 85 et generelt forbud imod »...all agreements between firms, all decisions by associations of firms and all concerted practices likely to affect trade between Member States and which have the object or effect of preventing, restraining or distorting competition within the Common Market...«. Og i artikel 86 forbydes det tilsvarende »...one ore more firms to abuse a dominant position in the Common Market«. Selv om der under visse, efter ordlyden snævre, betingelser er mulighed for at få dispensation for kartelforbundet i artikel 85, leder disse kategoriske forbudsbestemmelser tanken hen på en monopollovgivning af amerikansk type, men til dato synes det altså ikke at være kommet meget læn-

gere end til papiret. Når alt kommer til alt, er der måske større realitet i EFTA-konventionens mere moderate regler om modvirkning i visse tilfælde af internationale monopoldannelser inden for 7-landenes område.

Bind III slutter med en »Selected international bibliography« indeholdende 143 titler på bøger, artikler, tidsskrifter m.m. om monopolspørgsmål. Det kan intetsteds ses, hvilke principper der har ligget til grund for udvælgelsen, men man synes fortrinsvis at have interesseret sig for litteratur om internationale konkurrencebegrænsninger, altså vedrørende mindst to lande. En sådan afgrænsning forekommer også rimelig af den grund, at hvert af værkets nationale afsnit slutter med en bibliografi for vedkommende lands interne forhold.

Til trods for de påpegede mangler betegner bind III en nyttig fortsættelse af den lovende linje, der blev påbegyndt med bind I & II, og alt i alt medfører de tre bind en kolossal arbejdslettelse for enhver, der ønsker at orientere sig på monopollovgivningens stadigt mere betydningsfulde område. *Søren Gammelgård.**

* Professor ved Handelshøjskolen i Aarhus.